

Krigsminister i den Henseende er enig med os, idet han i det andet Thing sagde om en saadan Post, der indstilledes til at passere, at han fandt ikke, der i dette Tilfælde var tilstrækkelig Grund til at udtale denne dog delvise Dadel af Overskridelsen, at „det kan passere“. Fra Udvalgets Side i det andet Thing er der derimod fremsat en ganske anden Opfattelse deraf, idet det nemlig angaaende nogle enkelte Poster, som netop ere de, der her foreligge til Behandling, og to til tre mindre Poster, som ere af Landstinget indstillede til Rigsdagens Beslutning med Udtrykket: „kunne passere“, hedder i Betænkningen Tillæg B. Side 75—76, at disse Overskridelser anerkjendes for at være Overskridelser, men „anses for at være reelt begrundede“ — de angaa Theatrets Budget — og saa tilføjes der: „Saa den anden Side er det naturligt, at Rigsdagen ved en Beslutning udtaler sin Erkjendelse heraf“. Altsaa Indstillingen om at passere vil ikke sige Andet end, at det er en Udtryksmaade, hvorved Rigsdagen anerkjender det reelle Grundlag for disse Overskridelser. Og saa denne Opfattelse af den sædvanlige Indstillingsform „det passerer“ maa jeg paa Udvalgets Fleritals Begne modsigte, thi det vil jo ikke sige Andet, end at de Indstillinger, som her foreligge for Folkethinget til Vedtagelse af Rigsdagen, kun betyde, at Alt, hvad Statsrevisionen har anset over, passerer uden Indsigelse, men der findes kun nogle enkelte Poster, som særlig fremdrages, for at der kan blive givet dem en Anerkjendelse. Det er Resultatet af alle de Indstillinger, som det her foreslaas os at vedtage. Jeg har anset det for fornødent noget udførligere at dvæle ved Begrundelsen af disse Forslag, fordi jeg anser den hele Fortolkning, som jeg her har søgt at fremstille, kan være ganske farlig. Jeg gjentager atter, at der maatte deri kunne ligge ikke nogen Opfordring til at undgaa uregelmæssige finansielle Tilstande, men tværtimod til at komme ind paa saadanne.

De Indstillinger, som foreligge fra de af Folkethinget valgte Statsrevisorer, omfatte imidlertid kun omtrent Halvdelen af Statsregnskabet. Den anden Halvdel er behandlet af de af Landstinget valgte og er behandlet fra et ganske andet Synspunkt, nemlig fra det, jeg for nævne, idet de kun have ladet et personligt Skjøn ved hver enkelt af de paa-gældende Udgiftsposter raade for, hvorvidt den er rimelig eller ei. Det personlige Skjøn, de ærede Herrer her gjøre gjældende, kunne vist for dem have stor personlig Vægt, men det vilde dog være vel meget forlangt, om man uden videre vilde bygge derpaa, da det

ikke hviler paa nogen principiel saglig Bedømmelse af de paa-gældende Afsnit i Regnskabet. En Bedømmelse deraf vilde efter den Opfattelse af den midlertidige Finantslovs Betydning, som jeg har gjort gjældende, ikke kunne fremkomme, før man ser Regnskabet behandlet i Forhold til den væsentlige Norm for den tidligere Finantsperiode, nemlig Finantsloven for 1880—81. Udvalgets Fler-tal har ikke kunnet paatage sig det Arbejde, — det har ligget udenfor dets Omraade — saaledes at sammenligne Statsregnskabet for 1881—82 med det foregaaende Aars Finantslov, og det har derfor ment at maatte indstille til Folkethinget og Rigsdagen at beslutte, at den Del af Statsregnskabet, der altsaa ikke, er behandlet paa en saadan Maade, at der derpaa kan bygges en Indstilling herfra, bliver opsat til Behandling af Statsrevisionen for næste Regnskab, altsaa for 1882—83.

De enkelte Indstillingsposter, hvoraf der er en stor Hærskare, skal jeg ikke dvæle ved, det vilde maasse tage en Uge, om jeg skulde gennemgaa alle særlige Indstillinger hver for sig. Der er kun een, som man fra Fler-tallets Side har fremdraget i Betænkningen som et Punkt af særlig Vigtighed, det er Spørgsmaalet om Dækningen af Universitetets Understud. Det er af speciel Interesse netop derved, at det er med en enkelt lille og dog tvivlsom anden Undtagelse det eneste Punkt, hvor Regjeringen har sat sig ligefrem udover de Beslutninger, som dette Thing har vedtaget under Finantslovens Behandling i 1881—82. Den høitærede Kultusminister har jo nemlig i Genhold til den midlertidige Finantslov og uden derpaa at have søgt Til-lægsbevilling dækket det Understud, som Univer-sitetet fik i Finantsaarets Løb, ved en Ud-betaling af Statskassen. Denne Dækning af Universitetets Understud maa efter min Mening opfattes ganske anderledes end de sædvanlige direkte Udgiftsposter paa Regn-skabet, thi det kan ikke betragtes som en ligefrem Udgiftspost, det er et Spørgsmaal om en Institutions Forhold, om Posteringen af en Dækning, det er et Spørgsmaal i det Hele om, i hvilket Forhold Universitetet staar til Staten og Statskassen, som herved bliver det Afgjørende. Vi erindre jo, at for nogle Aar siden eller for en længere Arrække til-bage blev der i Folkethinget gjort Forsøg paa at indbrage Instituter med særlige Fonds i Statskassen, og det blev gjort gjældende, at det vilde være en i flere Henseender for-delagtig Foranstaltning, idet Bestyrelsen vilde simplificeres i høi Grad. Det mødte Mod-stand, og navnlig blev det med Styrke gjort gjældende, at en saadan Foranstaltning som